

**VAASAN
HALLINTO-OIKEUS**

Korsholmanpuistikko 43

PL 204

65101 VAASA

p. 010 36 42611

f. 010 36 42760

s-posti vaasa.hao@om.fi

PÄÄTÖS

Antopäivä

2.12.2005

Numero

05/0454/1

Diaarinumero

01047/05/5113

ASIA

Valitus ympäristölupa-asiassa

MUUTOKSENHAKIJA

Jorma Raami, Vilppula

LUVAN HAKIJA

Mäntän Seudun Moottorikerho ry

AIKAISEMMAT VAIHEET

Vilppulan ympäristölautakunta oli 24.6.2003 antamallaan päätöksellä hylännyt Mäntän Seudun Moottorikerho ry:n ympäristölupahakemuksen enduro- ja motocrossratatoiminnalle.

Vaasan hallinto-oikeus oli 23.2.2004 antamallaan päätöksellä numero 04/0090/1 Mäntän Seudun Moottorikerho ry:n ja Metsäntutkimuslaitoksen valituksesta kumonnut ympäristölautakunnan päätöksen ja palauttanut asian lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Hallinto-oikeus oli päätöksessään edellyttänyt, että uudessa käsittelyssä luvan hakijalta tulee edellyttää tarkemman meluselvityksen tekemistä.

Korkein hallinto-oikeus on 27.1.2005 antamallaan päätöksellä talionumero 183 hylännyt Gunnar Aittosen ynnä muiden lähiasukkaiden valituksen ja pysyttänyt Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen.

PÄÄTÖS, JOHON ON HAETTU MUUTOSTA

Viranomainen

Vilppulan ympäristölautakunta

Päivämäärä

7.6.2005

(31.5.2005 § 38)

Ympäristölautakunta on myöntänyt Mäntän Seudun Moottorikerho ry:lle ympäristönsuojelulain 28 §:n mukaisen toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan enduro- ja motocrossradalle Vilppulan kunnan Keuruun kylässä Pollarinkankaalla Valtionpuisto -nimisellä tilalla. Hakemuksen mukaisessa toiminnassa on noudatettava päätöksestä ilmeneviä lupamääräyksiä 1-13.

Lupamääräysten 1–2 mukaan moottoriurheilurataa saa käyttää vain ajalla 1.4.–31.10. maanantaista perjantaihin kello 10–20 ja lauantaina kello 12–18. Lupamääräyksen 8 mukaan enduropyörän aiheuttama melu puolen metrin etäisyydeltä pakoputkesta ei saa ylittää 94 dB(A) ja motocrosspyörän suurin sallittu lähtömelutaso saa olla puolen metrin päästä mitattuna 100 dB(A). Lupamääräyksen 9 mukaan radalla ei saa järjestää kilpailuja ilman erillistä lupaa.

Ympäristölautakunta on samalla päätöksessään määrännyt, että toiminta voidaan aloittaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Vakuutta ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle ei ole vaadittu.

VAATIMUKSET HALLINTO-OIKEUDESSA

Jorma Raami on vaatinut, että ympäristölautakunnan päätös luvan myöntämisestä sekä määräys toiminnanaloittamisluvasta kumotaan.

Ympäristöluvan yhtenä perusteena oleva melumittaus on suoritettu vastoin ympäristöministeriön laatimaa ohjetta. Melunmittauspöytäkirjassa ei ole mainintaa mittausajankohtana vallinneista sääolosuhteista. Ympäristölupapäätöksessä on mainittu, että mittauksen aikana tuuli puhalsi mittauspaikalla moottoriradalle päin. Ohjeiden mukaan mittaushetkellä pitäisi tuulen suunnan olla melulähteestä mittauspistettä kohti. Kokemuksen perusteella sääolosuhteilla ja erityisesti tuulen suunnalla on varsin suuri merkitys melun suuruuteen. Moottorikerhon laatima meluselvitys on varsin summittainen ja perustuu puutteelliseen melumittaukseen.

ASIAN KÄSITTELY HALLINTO-OIKEUDESSA

Mäntän Seudun Moottorikerho ry on vastineessaan esittänyt valituksen hylkäämistä. Meluselvitys on tehty yhteistyössä Tampereen aluetyöterveyslaitoksen tutkijan kanssa. Ympäristölautakunta on liittänyt asiakirjoihin tutkijan laatiman karkean mallin melun leviämisestä.

Pirkanmaan ympäristökeskus on vastineessaan todennut, etteivät ympäristölupahakemuksen liitteenä olevat melumittaukset ja -selvitykset kaikilta osin ole ympäristöministeriön ympäristömelun mittaamisohjeiden mukaisia. Ympäristöministeriö on 31.3.1995 antanut mittausohjeen ympäristömelun mittaamisesta. Ohje on tarkoitettu käytettäväksi erityisesti silloin, kun saatua tulosta on tarkoitus verrata meluntorjuntalain nojalla annettuun valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista. Valtioneuvoston päätöksessä on annettu ympäristömelulle yleiset ohjearvot. Päätös ei kuitenkaan koske ampuma- ja moottoriratojen aiheuttamaa melua. Valtioneuvosto on 16.1.1997 antanut päätöksen ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista, mutta moottoriratojen osalta päätös on edelleen antamatta. Kumpiakin jo annettuja ohjearvoja on kuitenkin pyritty soveltamaan myös moottoriratojen meluhaittoja arvioitaessa. Joissakin tapauksissa on lisäksi sovellettu Ruotsissa moottoriratamelulle annettuja ohjearvoja (Statens naturvårdsverk, 1975:6, Riktlinjer för buller från motorsport- och bilprovningsbanor, PU 75:6). Oikeuskäytännössä on Suomessakin enimmäismelutasona yleisesti sovellettu asuntoalueilla 60 dB:n (L_{AFMax}) melutasoa ja loma-asutus- sekä ulkoilu- ja virkistysalueilla 55 dB:n (L_{AFMax}) enimmäismelutasoa.

Vilppulan ympäristölautakunta on lausunnossaan esittänyt valituksen hylkäämistä. Ympäristölautakunta on asian uudelleen käsitelystä ottanut huomioon Vaasan hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisut ja pyytänyt hakijalta meluselvityksen. Melumittauksia hyödyntäen on laadittu arvio melun leviämisestä. Asutusta ei ole moottoriradasta aiheutuvan yli 50 dB:n meluvaikutuksen alueella, joten uusia melua rajoittavia toimenpiteitä ei ole asetettu. Yli 55 dB:n melutaso aiheutuu pinta-alaltaan pienelle alueelle sorakuoppa-alueella. Lisäksi lautakunta on päätöksessään kieltänyt radan käytön sunnuntaisin.

Vilppulan terveystarkastaja ja ympäristönsuojelusihteeri ovat lausunnossaan melumittausten suorittajina todenneet, että mittauspaikalle oli pyydetty mahdollisimman monta ajajaa ajamaan niillä pyörillä, joita radalla tullaan käyttämään. Mittauspäivänä ei satanut eikä aistinvaraisesti arvioituna tuullut. Sääolosuhteissa ei todettu esteitä mittausten suorittamiselle. Jorma Raami oli radan läheisyydessä mittausten aikana. Koska mittaustulokset osoittivat melutason ohjearvoja huomattavasti pienemmäksi ja aistinvaraisestikin melu oli vähäisempää kuin läheisestä tiestä aiheutunut melu, ei katsottu tarpeelliseksi suorittaa tai vaatia tehtäväksi lisää melumittauksia. Tehdyt melumittaukset todettiin riittäviksi.

Jorma Raami on valituksen täydennyksessään todennut, että ympäristölupapäätöksessä mainittu etäisyys 600 metriä lähimpään häiriintyvään kohteeseen on virheellinen. Todellinen etäisyys on 460 metriä. Melumittaus on tehty paikassa, jossa mittaajan ja moottoriradan välissä on 1½ -kerroksinen asuinrakennus. Lisäksi pyörät, jotka mittausajankohtana ajoivat hitaanlaisesti radalla, olivat varsin pieniäänisiä. Nämä seikat sekä valituksessa mainittu mittausohjeiden vastainen tuulensuunta ovat aiheuttaneet merkittävän virheen mittaustuloksiin. Moottoriradan läheisyydessä olevaa ampumarataa ei ole otettu tarpeeksi huomioon.

Mäntän Seudun Moottorikerho ry on valituksen täydennyksestä todennut, että kartta osoittaa todellisen etäisyyden lähimpään asutukseen. Melunmittausajankohtana radalla ajettiin normaalia nopeutta ja kuljettajat olivat tasoltaan harrastajista SM-tason kuljettajiin. Pyörät ovat äänipäästöiltään pieniä.

Vilppulan terveystarkastaja ja ympäristönsuojelusihteeri ovat valituksen täydennyksestä antamassaan lausunnossa todenneet, että peruskartalta ja karttaohjelmasta mitattuna moottoriurheiluradan lähimmän osan ja kiinteistön välinen etäisyys on lähimmillään noin 600 metriä. Yksi melun mittauspaikoista sijaitsi Raamin pihassa kohdalla, jossa oletettiin pihalla oleiltavan. Asuinrakennuksen ja tien välissä mittaamista olisi häirinnyt merkittävästi tieliikennemelu.

HALLINTO-OIKEUDEN RATKAISU

Hallinto-oikeus, valituksen enemmälti hyläten, lisää Vilppulan ympäristölautakunnan päätöksen lupamääräykseen 8 uuden ensimmäisen kappaleen koskien toiminnasta aiheutuvan melun rajoittamista sekä lisää luvan voimassaoloa koskevaan määräykseen velvoitteen lupamääräysten tarkistamishakemuksesta ja siinä esitettävistä selvityksistä.

Lupapäätöksessä oleva määräys toiminnan aloittamisesta ennen päätöksen lainvoimaisuutta kumotaan.

Lupamääräyksen 8 ensimmäinen kappale ja luvan voimassaoloa koskeva määräys kuuluvat siten seuraavasti:

“8. Toiminnan aiheuttaman melun A-painotettu päiväajan keskiäänitaso ($L_{Aeq, 7-22}$) saa olla enintään 55 dB ja A-painotettu päiväajan enimmäisäänitaso 60 dB (L_{AFmax}) lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.”

Luvan voimassaolo

“Lupa on voimassa toistaiseksi siten, että toiminnanharjoittajalla on oltava voimassa oleva vuokrasopimus maanomistajan kanssa. Mikäli vuokrasopimus umpeutuu eikä sitä uusita lakkaa ympäristölupa olemasta voimassa. *Hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi on tehtävä 31.12.2012 mennessä. Lupamääräysten tarkistamista koskevaan hakemukseen on muun tarvittavan selvityksen ohella liitettävä raportti suoritetusta melumittauksesta.* Jos lupavelvollinen toiminta oleellisesti muuttuu on toiminnalle haettava uusi lupa. Toiminnan lopettamisesta on ilmoitettava lupaviranomaiselle. Päätös annetaan julkipanon jälkeen.”

Perustelut

Kyseessä oleva moottoriurheilurata sijoittuu entiselle soranotto-alueelle. Radan läheisyydessä sijaitsee ampurata. Radan itä- ja eteläpuolella on seututie 348. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 600 metrin etäisyydellä radasta seututien eteläpuolella. Moottoriurheilurata on noin yhden kilometrin pituinen.

Ajotoiminnasta aiheutuvaa melua on selvitetty melumittauksilla 10.7.2002 ja 19.5.2003. Luvan hakijalta asian uudessa käsittelyssä edellytetty meluselvitys perustuu vuonna 2003 suoritettuihin melumittauksiin. Melumittaukset eivät kaikilta osin vastaa ympäristöministeriön ympäristömelun mittaamisesta antamaa ohjetta 1/1995. Mittausten perusteella tehty mallinnus melun leviämisestä radan ympäristössä on myös varsin yleispiirteinen. Hallinto-oikeus kuitenkin katsoo, että laaditun meluselvityksen perusteella voidaan kysymyksessä olevan hankkeen osalta riittävästi arvioida toiminnasta aiheutuvaa melua ja sen perusteella harkita luvan myöntämisen edellytysten täyttyminen ja antaa tarpeellisia määräyksiä.

Kun otetaan huomioon toiminnan pienimuotoisuus ja etäisyydet lähimpiin häiriintyviin kohteisiin sekä lupapäätöksessä asetetut lupamääräykset, erityisesti hallinto-oikeuden asettamat raja-arvot toiminnasta aiheutuvalle melulle, toiminnasta ei voida katsoa aiheutuvan ympäristönsuojelulain 42 §:n vastaista seurausta.

Ympäristönsuojelulain 55 §:n 2 momentin mukaan toistaiseksi voimassa olevassa luvassa tulee määrätä, mihin mennessä hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi on tehtävä ja mitkä selvitykset on tuolloin esitettävä, jollei tällaista määräystä ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Ympäristölautakunnan lupapäätöksessä ei ole veloitetta lupamääräysten tarkistamisesta tarvittavine selvityksineen. Hallinto-oikeus on tältä osin täsmentänyt luvan voimassaoloa koskevaa määräystä.

Lupapäätöksessä lupaviranomainen on ympäristönsuojelulain 101 §:n 1 momentin mukaisesti määrännyt, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen. Päätöksessä ei ole kuitenkaan esitetty lainkohdassa edellytettyä perustelua syytä toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta eikä päätöksessä ole myöskään määrätty asetettavaksi hyväksyttävää vakuutta, joka on myös määräyksen antamisen edellytys. Määräystä toiminnan aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta ei ole voitu antaa näiden edellytysten puuttuessa.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki 41 - 43 §, 55 § 2 mom ja 101 § 1 mom (laisa 252/2005)
Ympäristönsuojeluasetus 9 §

JULKIPANO

Päätös on annettu julkipanon jälkeen.

PÄÄTÖKSESTÄ ILMOITTAMINEN

Vilppulan kunnanhallituksen on viipymättä ilmoitettava tästä päätöksestä kunnan ilmoitustaululla.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen antopäivästä eli viimeistään maanantaina 2.1.2006.

Valitusosoitus on liitteenä Y (12.96).

Diaarinumero
01047/05/5113

Päätöksen tekemiseen ovat ottaneet osaa lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Jorma Pitkänen ja Jaakko Kelloso, tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Aulis Rantala sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Sauli Viitasaari.

Jorma Pitkänen

Jaakko Kelloso

Sauli Viitasaari

Aulis Rantala

Esittelijä
hallinto-oikeussihteeri

Kirsi Stark

Diaarinumero
01047/05/5113

JAKELU

Päätös

Jorma Raami
Keuruuntie 476
35700 Vilppula

Jäljennös

Mäntän Seudun Moottorikerho ry
c/o Marko Mäkinen
Vuohijoentie 135, 35800 Mänttä

Pirkanmaan ympäristökeskus

Vilppulan ympäristölautakunta

Vilppulan kunnanhallitus

Suomen ympäristökeskus

Ympäristöministeriö

Länsi-Suomen ympäristölupavirasto

KS/MHS